

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ-HIVATAL ÉS NYOMDA
 Cluj, Kolozsvár, St. Baron L. Pop (Brassai-utca) 10.
 Telefon: Szerkesztőség és kiadóhivatal — 977
 Zs. N. Sz. — 558
 A kéziratok kizárólag a szerkesztőségnek címzendők. Kéziratokat nem adunk vissza

W KELLETT

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Rendkívüli	
Egész évre	— 600
Félévre	— 320
Negyedévre	— 170
Egy hónapra	— 60
Egy szám ára, pályaudvaron és vidéken is, 3 lej	
Bukarestben	— 350
Csehszlovákiában	
Egy hónapra	— 20 ok
Egy szám	— 1.20 ok

Cluj-Kolozsvár — VI. évfolyam, 141. szám

Igazgató: **SZÉKELY BÉLA**

5683. Ab 28. — 1923. augusztus 10. Péntek

A kongresszus második napja

Megválasztották az elnökséget. Jelentések a palesztinai munkáról Sir Herbert Samuel és Benes cseh külügyminiszter üdvözlő levelei

A kongresszushoz érkezett üdvözlő iratok sorából itt adjuk Sir Herbert Samuel levelét, amely így hangzik:

„A cionista kongresszus tagjaihoz! Szívvel jövő üdvözlésemet és jókívánságaimat! A Palesztinát fejlesztő, főleg Amerikából, de nem csekély mértékben másfelől jövő segítség módját adott a zsidó nemzeti otthon és az ország fejlesztésére. Azonban feltétlenül szükség van újabb áldozatokra és az Önök nagy munkarejtekben bízva, remélem, hogy siker fogja koronázni az egész zsidó nép ügyére és Palesztina minden lakosságának javára.

Herbert Samuel.

Benes csehszlovák külügyminiszter levele így hangzik:
 Prága, július 25.

Kedves Szokolov Ur!

Köszönettel veszem július 13-án keletkezett levelét, amelyben a cionista kongresszus ünnepélyes megnyitására invitál. Valóban rendkívül sajnálom, hogy sürgős ügyek megakadályoznak abban, hogy konferenciájukon részt vehessek, de szívesen használnom fel az alkalmat, hogy a kongresszusnak üdvözlésemet és legjobb kívánságaimat küldjem. Fogadják kedves Szokolov ur nagyrabecsülésem kifejezését. Massaryk elnök is levelet intézett a kongresszushoz, melyben sajnálatát fejezi ki, hogy a megnyitó ülésre nem jöhetett el és a tanácskozáshoz minden jót kíván.

Az üdvözlések sorát Meir kolonel, Jeruzsálem chacham basija nyitotta meg viharos közepette. Az amerikai rabbi-szövetség részéről Inselbuch főrabbi, a zsidó világkongresszus nevében, amelynek meggyőződése szerint feltétlenül létre kell jönnie, üdvözi az egybegyűlteket. A cseh kormány nevében dr. Fiedler miniszteri tanácsos cseh, francia és német nyelven üdvözi a kongresszust, majd Karlsbad városa képviselőjében dr. Simon városi tanácsos mondott üdvözlő beszédet.

Az elnökség

A napirend tárgyalása minden különös ünnepélyesség nélkül kezdődött kedden délelőtt. Chajesz dr. Bécs város főrabbija héber nyelven előterjesztést tett az elnökség megválasztására. Egyhangulag megválasztották alelnökkül: Ben Zevi, rabbi Meir Berlin, dr. Schmarje Levin, Louis Lipszky, Leo Motzkin, Farbstein képviselő és Eleázár Kaplan. Helyettesek: Jakob Meir rabbi (Jeruzsálem), dr. Daiches, dr. Gelber (Bécs), Rosenbaum, Temkin, dr. Kogan-Bernstein, Rav Dajan és dr. Löwenherz (Bécs).

Halottaink

Szokolov elnök a választás után Harding-ról, az Unió elhunyt elnökéről tart emlékbeszédet, majd átadja a szót Rottenberg amerikai delegátusnak, aki kifejti, hogy Harding barátja volt a cionista ügynek és legfőképpen neki köszönheti, hogy az Egyesült-Államok mindkét háza egyhangú határozatot fogadott el a palesztinai zsidó nemzeti otthon ügyében. Elnökké való megválasztása után fogadta a cionista szervezet küldöttségét és kifejtette előtűk, hogy mindenben azonosítja magát céljaikkal. Országunk — mondotta — egy nem gondolkodású elnökét, az emberiség pedig igaz barátját veszítette el.

Szokolov elnök héber nyelven Ben Jehudáról tartott emlékbeszéde során megemlékezett a cionista szervezet elhunyt tagjairól és különös ünnepélyességgel szólt Morris Rosenfeld érdemeiről.

A mandátumok igazolása

Az igazoló bizottság elismerte Amerika 11, Argentína 2, Ausztria 13, Besarabia 2, Brazília 1, Bukovina 3, Bulgária 3, Kanada

Ussiskin a Palesztina-munkáról

A jelentések sorát M. Ussiskin nyitotta meg a palesztinai munkáról.

Kifejtette, hogy az utolsó két évben politikai és pénzügyi okokból a munka csak nagy küzdelmekkel jutott előbbre. A cionista szervezet útján beígért anyagiak nem folytak be és ami jött, az is későn érkezett.

A szegény emberek gazdálkodását kellett folytatnunk, ami tudvalevőleg a legköltse-gesebb gazdálkodás.

Mindazonáltal báró Rotschild Edmond, a Joint és a Brandeis-csoport segítségével sikerült jelentős lépéseket tennünk a fejlődésben. Az ipari vállalkozások közül, megemléstésre méltó a jaffai szindikátusi vállalkozás, amely minden remény szerint vásárgán már tuljutott. Meg kell említeni még a Rotschild által alapított nagy haifai malmot és a kisebb ipari vállalkozások egész sorozatát. Konstatálni kell, hogy a cionista szervezet gyengesége ellenére, többet segített, mint a többi szervezetek együttev. Legnagyobb érdeme, hogy ő adta a kitűnő emberanyagot, a chalucokat.

Szónok ezután a hat cionista intézményről emlékezik meg, a Nemzeti Alapról, a Keren Hajjeszodról, a Munkásbankról, a Jelzalog bankról, az Angol-Palesztina társaságról és a palesztinai Földfejlesztő Társaságról.

Az angol kormány semmit sem adott és az a meggyőződése, hogy ezentul sem fog adni.

A földvásárlás sulya a cionista szervezetre nehezedik és a Zsidó Nemzeti Alapra, amely most

százezer dunámnyi földterület birtokosa. Az utolsó két évben 20 ezer zsidó ember vándorolt az országba és itt állandóan le is

A cionista mozgalom fejlődése

A délutáni ülésen dr. Mookin elnökölt. Előadó dr. Lichtheim volt, aki a cionista mozgalomról és szervezetről referált. Mig az előző kongresszusmentes évben háromszázhetven ezer volt a sékelek száma,

ezidén ötszázezer sékelről számolhat be. Amely tizenegyezer font sterlingnek felel meg. Fájdalom, Amerika nem ismeri el a sékel-rendszert és ez arra vezet, hogy az amerikai cionisták ezen a kongresszuson nem szervez-tük erejének és nagyságának megfelelő számban nyertek képviselőt. Az arany sékelre való gyűjtés eddig ezernyolcszáz fontsterlingre rugott.

Kifogásolja, hogy a londoni exekutive nélküli azt a központi sajtóorganumot, amelyre nagy szükség van. A Berlinben megjelenő Haolam keveset foglalkozik cionista-politikával. Jóllehet a szervezet bonyodalmas,

6, Chille, 1, Danzig 1, Egyiptom 1, Anglia 7, Esztland 1, Franciaország 1, Keletgalicia 11, Nyugatgalicia 7, Németország 13, az orosz zsidók németországi szövetsége 1, Görögország 2, Hollandia 1, Itália 1, Jugoszlavia 3, Letland 2, Litvánia 3, Wilna 3, Mezopotámia 1, Palesztina 2, Lengyelország 39, Románia 8, Szibéria 1, Délafrika 6, Erdély 5, Melbourne 1, Perzsia 1 mandátumát, úgyhogy a különböző különállású csoportokkal együtt 292 mandátumot igazoltak. A Mizrachi 70 taggal, a Poale Cion 9, a Hitachduth 38, a Zetvo Cion 9 delegátust küldött. A virulencia 42-vel gyarapodott ez a szám. Nyolc mandátumot megsemmisítettek.

A visszavándorlók száma 10-15 százalék. A munkanélküliek száma a három-ötöt sohasem haladta túl. A visszavándorlás csak pszichológiai szempontból itélhető meg. A családok belső reakciót okozott, de ezt csak ámeneti betegségeknek kell tekinteni. Az egészséges és erős elemek szelleme la fogja ezt győzni. Konstatálni lehet, hogy az utóbbi időben mindinkább gyarapodó számban jönnek a családok, aminek megvan az az előnye, hogy inkább érzik az országhoz való megköthettségüket.

A chaluc-mozgalom mindenütt erősen fejlődött

kivéve Amerikát. Az ortodox ifjuság Palesztinában gyöngén van képviselve. Három cionista hivatal foglalkozik munkásokzvetítéssel. Azonfelül a munkásság pártszervezete is és a mizrachi is kövvetitenek. A munka problémáját csak nagy jóakarattal lehet megoldani és pedig olyképen, hogy a zsidó munkásoknak a zsidó kolóniákon juttatnak munkát. A chalucok javarésze városi vállalkozásoknál munkát elhelyezést. Ha azt akarjuk, hogy helyzetünk politikailag, pénzügyileg ne súlyosodjon, akkor mindig nagyobb embertömegeket kell beengedni az országba.

A bevándorlás korlátozása szót a cionista lexikonból törölni kell.

Ami a kulturális munkát illeti, fájdalom, visszahanyatlásra kell rámutatnunk. Több iskolát be kellett zárni, másut pedig tútfengett az iskolalátogatók száma. Mindazonáltal a pedagógiai fejlődésben nem volt fennakadás, sikerült felállítanunk egy pedagógiai könyvtárt, szemléltető héber táblákat, térképeket állítottunk elő és

megjelent az első héber glóbusz. Meggyőződéssel vallja, hogy Palesztinát sikerülni fog Erec Jiszraellé átváltoztatni.

mégis elismeri, hogy a tisztviselői apparátust pénzüke miatt csökkenteni kell. Hangoztatja a Keren Hajjeszód és a szervezet közötti viszony sürgös reformját. Világosan körvonalozni kell, vajjon a Keren Hajjeszód-pénzeket lehet-e a Jewish Agency rendelkezésére adni.

A referátum nyomán hosszabb vita támadt ügyrendi kérdések felett. Hevesebb kifakadások történtek, amikor Rosenbaum volt litván miniszter német nyelven szólalt fel. Mereminszky delegátus követelte, hogy a beszédek vagy héberül, vagy jiddis nyelven tartsák.

A gazdasági szervezkedés munkájáról

Dr. Halpern szólott. A kedvezőtlen kereskedelmi mérleg Palesztina gazdasági életét nagyon megnehezítette. A behozatal öt és fél

Szerárugyár
 19. szám
 Sörgönc: Juvaere, Cluj
Gykereskedés
 Arany, ezüst és platina beváltással
 Iseloto, gyári lerakata
 isítőknak!
otáblagyár
 Strada Ciocrac 2
Rt. Szatmán
 nyvet, ceontszirt,
 sikencsöt, gép-
 ceontot, száraz
 és olvasztott
ami
 ak a legolcsóbb
 een kaphatók:
lámigyár
 alom-u.) 8. sz.
 ánaatra ingyen.
tlvegezés,
erefezés,
 rendéglői, háztartási
 mionok, táblaüveg,
 és porcellánedények-
 bb beszerzési forrás
länder
olfnál
 svár, Cal. R. Ferdie-
 erenc J.-ut) 37. sz.
 ránia palota mellett.
I Endetail!
ÉPEK
 cikkek:
 ömitő anyagok,
 elyemszítaszöve-
 inden néven ne-
 technikai cikket
 minőségben 1-4
Tg.-Mures
 Telefon 3-36
dea-Mare
 Perlozy 16. szám

millió egyiptomi fontra rugott, míg az export mindössze 1.3 millió font volt. A mérleg aktívák tételére kell törekedni. A vasutügy szépen fejlődött és az emberek tudatába már beleszivárgott a jelzáloghitel gondolata. A Palesztina-politika fő elveként

az ország iparosítását tekinti.

Ha rendszeresen járnak el e tekintetben, ha megfelelő számú chalucoot lehet majd Palesztinába letelepíteni és meglesz a mód ezek foglalkoztatására, akkor az ország mérlege is a javunkra billen. Szómonk azután érinti az arab problémát és úgy véli, hogy az araboknak fel-

tétlenül meg kell találniuk a zsidókkal való érintkezési pontot. Ez pedig oszakis az ujjáépítés során válik lehetővé. Feiwel

a Keren Hajjeszodról

tartott referátumában kifejti, hogy a két éves munka 955 ezer fontsterlinget hozott az Alap javára. Az utolsó hónapok jövedelmével együtt a Keren Hajjeszod túlhaladta az egymillió fontsterlinget. Ez az egyetlen cionista intézmény, amelyben örömmel és lelkesedéssel vettek részt nem cionisták is.

Ezzel a referátummal zárult éjfél előtt az ülés.

A néppárt bomlásának kullisszatitkaiból

A liberális párt új szövetségeseket keres. Megindult a parasztpárt erdélyi propagandája

(Bukarest, augusztus 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) A fővárosi lapok mai számaikban hasábkon keresztül ismertetik az Argetoianu-Averescu affért és messzemenő politikai következtetéseket vonnak le az affér kiélezett bonyolalmaiból. Jellemző, hogy a néppárt hivatalos lapja az „Indreptarea” noha Argetoianunak a néppártból való kiválása ma már befejezett tény, eddig egyetlen sorral sem emlékezett meg a pártban beállott változásról.

Argetoianu politikai zsonglorkódése

Argetoianunak a néppárt kötelékéből való kilépése hirtelen fellebbentette a néppárt belső elmentéinek fátylát. Az „Aurora” szerint a néppártban a bomlási folyamat már hónapokkal ezelőtt indult meg. Argetoianu, aki a párt elnökségére pályázott, még az ideai parlamenti ciklus idején kezdte meg óvatos politikai manőverét. Tudvalevő, hogy az Averescu-párt mióta ellenzékre került, teljesen zárt politikai életet él. A parlamenti munkában nem támogatta a kormányt, de nem vett részt az egyesült ellenzék kormány elleni kampányában sem.

A párt rezervált magatartásának a pártvezetésen belül Argetoianu volt a lehangosabb szószólója, de — mint most kiderült — ugyanakkor, amikor a párt keretein belül a párt passzivitással mellett agitált, maga és pártja részére kifelé új orientációkat keresett. Argetoianu a párt végrehajtó bizottságának tudta nélkül érintkezést keresett a liberális párt konzervatív vezéralakjaival, hogy a néppárttal együtt egy konzervatív blokkot alakítsanak. Argetoianunak a tárgyalásokkal az volt a célja, hogy Averescu tábornokot népszerűsítve, magának kaparintsa meg a néppárt elnöki székét.

Atanasiu, Cudalbu és Negulescu képviselők,

Karlsbad: augusztus 6.

(Karlsbad, augusztus 6. Az Uj Kelet kiküldött munkatársától.) Talán kisebb ünneppályasággal, kevesebb külső pompával, mint az eddigiek, de annál nagyobb komolysággal és elhatározottsággal nyílt meg a zsidó nemzet tizenharmadik vándorparlamentje. A szívélyes vendéglátó gazda ismét a csehszlovák köztársaság, amelynek szabad földje ma a legalkalmasabb, sőt talán az egyedüli hely Európában, ahol háborítatlanul tanácskozhat a zsidó nép sorsáról és problémáiról. A gyönyörű fürdőváros ez alkalommal is kedves barátsággal fogadta a kongresszusi vendégeket, a világ minden tájáról összesereglett zsidó képviselőket, a városban újra végigfut a két év előtti izgalom, a várakozás, mit végez majd a zsidó parlament. Az érkezők elé már messziről int a pályaudvar ormára kitűzött kék-fehér lobogó, amelyet mindenki kedves figyelemként könyvel el a fiatal republika javára. A vendégek fogadtatása most is programszerűen, a legnagyobb precizitással és minden zökkenő nélkül folyt le. A pályaudvaron működő permanens fogadóbizottság mindenkinek kiutalja az előre kijelölt lakást, utbaigazításokat, felvilágosításokat ad és gondoskodik róla, hogy minden érkező a legrovidebb idő alatt és a legjobban helyezkedjék el.

A kongresszus színhelye most is a hatalmas Schützenhaus palota, melynek szobáiból és folyosóiról számírtva van néhány napra a gyógyulást kereső emberek óvatos csöndje és helyét a lázas munka hangos látktetése váltotta fel. Írógépek kat-

togása és szenvedélyes viták zaja szűrődik a folyosókra. A kongresszus irodája már hetek óta dolgozik itt Karlsbadban, hogy precizen, szinte óramű-pontossággal készítse elő e roppant arányú összejövetel komoly és méltóságos lefolyását. A Schützenhaus előtti térség tele van zibongó emberekkel. A kongresszus megnyitásának napján az utcákon majdnem minden második embernek gomblyukában ott virít a kongresszus kedves jelvénye, a kék-fehér művirág. A delegátusok külön kis plakettet is hordanak. Rég látott ismerősök üdvözlnek egymást meghatódott szívélyességgel és újra a város fölött lebeg a cionista kongresszus lelkes, meleg atmoszférája. Az üzletek kirakataiban héber felirások, a hirdető oszlopokon héber plakátok, az utcák során csengő ritmusu héber szó: a kongresszus az egész városra rányomta bélyegét.

A Schützenhaus hatalmas színházterme ismét ünnepi díszben ragyog. Kék-fehér zászlók és girlandok övezik a színpadot és a páholyokat, a háttérben zöld pálmák és aloék közül előfésérlik Herzl Tivadar hatalmas mellszobra. A terem bal oldalán fekete gyászkeretben a nemrég elhunyt nagy vezér: Max Nordau életnagyságu képe. Még félhomály van a teremben, a nagy csillárok még nem gyulladtak ki, de lassanként szállingózni kezdenek a vendégek és delegátusok. Az épületbe csak a legnagyobb ellenőrzés mellett, igazolvány felmutatása mellett lehet bejutni. Fiatal, sportruhás rendezők ügyelnek a rendre és főként arra, hogy illetéktelenek ne jussanak a kongresszusra.

Este nyolc órára megtelik a terem. Ismét együtt vannak a zsidó nép kiküldöttei a világ

szertint a kormányhoz közelálló körök kijelentették, hogy a politikában minden lehetséges. A liberális párt és a nemzeti párt is jól tudják, hogy egyedül képtelenek kormányzatra és így tudják azt is jól, hogy egymásra vannak utalva. A „Lupta” azt is tudni véli, hogy a liberális és nemzeti párt kormányt a király is jó szemmel nézre. Nemzeti párti körökben teljesen begombolkoznak a kérdés tárgyalása elől és arról sem hajlandók nyilatkozni, hogy kaptak-e egyáltalában együttműködésre felhívást a liberális párttól? Nemzeti párti körökben diplomatikusan csak annyit hangoztatnak, ha a király kormányalkitással bízta meg Maniút, Maniu eleget fog tenni a felhívásnak.

A parasztpárt erdélyi kongresszusa

Jelentette már az Uj Kelet, hogy a parasztpárt központi végrehajtó bizottsága erdélyi propaganda körutat készült rendezni. A párt propaganda bizottsága Lupu, Madgearu és Suciu képviselőkkel az élén, ma közzétette a propagandabizottság erdélyi uti programját. Az első erdélyi gyűlést a parasztpárt Borgo-prundon tartja augusztus 12-én. Augusztus 14-én Besztercén, 15-én Nagysiklóson, 16-án Naszodon, 18-án Cradnán, 20-án Nagyilván, 22-én Tövösen, 23-án Nagyenyeden, 25-én Gyulafehérváron, 26-án Magyarigombon, 28-án Varjason, 29-én pedig Alvincen tart a parasztpárt népgyűléseket. A népgyűlések sikere érdekében a párt vezetősége nagyszabású előkészületeket tesz.

Az angol miniszteri bizottság a mandátum mellett

Husszein-nal csak a Balfour-deklaráció alapján két szerződést Anglia

(London, augusztus 9.) Az angol kormány által kiküldött miniszteri bizottság, amely a Palesztina-ügyben folytatja a vizsgálatot, megállapította, hogy az eddigi Palesztina-politikában a kormánynak semmi oka régebbi álláspontját megváltoztatni.

Mint politikai körökben beszélnek, az angol kormány közölte Husszein arab királlyal, hogy mindaddig nem köthet vele végleges szerződést, amíg az ő (Husszein) részéről formálisan nem történik meg a Balfour-deklaráció elismerése.

Bethlen találkozása Benessel

Budapest, aug. 9. Bethlen a jövő hét első napjaiban egyik csehszlovákiai városba utazik, ahol a magyar kolosón ügyében tárgyal Benessel.

A NYOMORULTAK

minden tájáról. Az első sorokban foglalnak helyet az amerikai cionisták, mögöttük ül a nagyromániai delegáció, amely egyike a legnagyobb „Landsmannschaft”-oknak, mellettük a szocialista frakciók: Poale Zion, Hitachduth és Ceiré Cion képviselői. A baloldali padsorokat a mizrachisták foglalják el, közöttük számos rabbi és világhírű talmudtudós. Valamennyien feltett kalappal ülnek. Összakállu turbános férfi lép a terembe. Az emberek tisztelteljesen nyitnak utat előtte és halkán mondják egymásnak: Rabbi Meir, a palesztinai főrabbi. A rendezőség az előki emelvényen jelöli ki a helyét. Még egy turbános patriarcha érkezik, a kairói chacham basi.

Az előki emelvény mögött vannak az újságírók számára fentartott helyek. Körülbelül száz újságíró érkezett a kongresszusra, a legnagyobb európai és amerikai lapok elküldötték tudósítóikat és itt van majdnem minden zsidó újság képviselője. A karzatok és páholyok zsúfolásig telve vannak. A hatalmas teremben két-három ezer ember szorong. Rendkívül sokan várakoznak az épület előtt is, akiknek már nem jutott hely, de reménykednek, hátha a véletlen szerencse folytán mégis hozzájuthatnak egy visszamaradt belépőjegyhez.

A teremben feszült várakozás. De nem a régi kongresszusok lelkes, izzó, kinyilatkoztatásokat váró percei ezek. A lelkekre valami aggodalmas, nyomasztó érzés nehezedik. Mindenki érzi, még sohasem ült össze ilyen válságos, veszedelmes teljes időben cionista kongresszus, a zsidó nép évszázadok óta nem volt ilyen szorongatott hely-

Ki a Széc

Egy regáti ru magának. A zsidó

(Kolozsvá siújtól.) Más hatalmas vásárocs tóren, a kereske piaci árusokat a ság miatt egysz sok szakadatlan eső helyről réz chenyi-térre. U szertint rendezte minden alárusító senkinek sincs Ennek alle érte a bazársor és Páti jövedék a Széchenyi-téren jövedékhivatal f felszólította min ma regge

mert ott az ő sz érdekeltek tiltak és követelték, ho kézbesítsenek nel fórumnak nincs Teiusan ellenör nála van, de

az árusok lap sem volt ha

mire azok kijelen helyükről. Ha má sket fosztani e hatalmat.

Arról van s kedő, aki most je hosszabb idő óta ter hosszú és hány amelyben készruh sési szabályrende bazárook lehetnek tetné a piac fenek területe. Nagylekt azok, akiknek a h viss

A szegényes egzisa sok névsora a köv Kacsó Tamás 19 Karp Lajos 1913- ben, Klüger Lóra ben kapott iparen

setben. A gáluthi előre árnyékukat, krizissel küzd a nép még mindig n Az arcokra önkén aggodalmas kérdés ság ebben a kon a nehézségek fölöt örízhetetlen hírek mann betegségére jelenni a kongress Szokolow tartja. A nak, de elegendő ernyessze a kedély

Végre, pont rembe az elnökség mann elnök fejedel percekig lelkesen t radtnak és kimerül az utóbbi idők pol viselték ezt a hata lokán mélyebbek le keretes pápászem r lé a kongresszusi t már pusztá megjel kedélyekre. Minden mann nyitja meg a hármát kopog az az elkezdő olvasni meg majd németül.

Lassan és ali tessel kezdi szavait

Ki akarják telepíteni a Széchenyi-téri bazársort

Egy regáti ruhakereskedő tíz sátorhelyet akar magának. A zsidó jogvédőiroda interveniált Utalea polgármesternél

(Kolozsvár, augusztus 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) Mástól évvel ezelőtt, amikor a város hatalmas vásárocsarnokot akart felépíteni a Széchenyi-téren, a kereskedelmi ügyosztály áthelyeztette a piaci árúkat a Tornavivoda udvarára. A zsúfoltság miatt egzisztenciájukban veszélyeztetett sátorosok szakadatlan intervenciójára a forgalmon kívül eső helyről részben visszatelepítették őket a Széchenyi-térre. Ugyanekkor a városi tanács szakmai szerint rendezte a piacot olyformán, hogy kijelölte minden elárúsító helyét, amelyet megváltoztatni senkinek sincs joga a város hozzájárulása nélkül.

Ennek ellenére tegnap kellemetlen meglepetés érte a bazársor árusítóit. Szerdán délelőtt Teiusan és Páti jövedéki ellenőrök társaságában megjelent a Széchenyi-téren egy regáti kereskedő s a jövedékhatóság főnökének rendeltére hivatkozva, felszólította mind a tíz sátor tulajdonost, hogy

ma reggel hagyják el a helyüket,

mert ott az ő számára fognak sátrat építeni. Az érdekeltek tiltakoztak az ismeretlen fellépése ellen és követelték, hogy az elhelyezésről írásbeli végzést készítsenek nekik a városi tanácstól, mert más fórumnak nincs joga ilyen ügyekben intézkedni. Teiusan ellenőr erre kijelentette, hogy az írás nála van, de

az árúkat meghatározottabb kívánságára sem volt hajlandó a rendeletet megmutatni,

mire azok kijelentették, hogy nem mozdulnak a helyükről. Ha mások egyéni érdekében akarják őket toszítani egzisztenciájuktól, hozzanak karhatalmat.

Arról van szó ugyanis, hogy a regáti kereskedő, aki most jött Kolozsvárra, az évtizednél is hosszabb idő óta itt lakó árúkat helyén négy méter hosszú és három méter széles sátrat akar venni, amelyben készíthet árúkat, holott a piacrendelési szabályrendelet szerint ugyanazon a soron csak bazárosok lehetnek. Ezért az árúkat áttelepítették a piac fenekére, mely viszont a csizmadiai területe. Nagylelkűen azonban megengedték, hogy azok, akiknek a helye nem lesz beépítve,

visszatelepedhetnek.

A szegényes egzisztenciájukban veszélyeztetett árúkat névsora a következő: Grosz László 1914-ben, Kacsó Tamás 1913-ban, Katz Ignác 1915-ben, Karp Lajos 1918-ban, Friedmann Bernát 1915-ben, Klüger Lóra 1905-ben, Lázár Fülöp 1902-ben kapott iparengedélyt. Három bazáros nevét

setben. A gálth országában sötét áldozások vetik előre árnyékukat, Eric Jiszraelben pedig súlyos krízissel küzd az újjáépítés munkája és a zsidó nép még mindig nem ébredt a zsidó sors tudatára. Az arcokra önkéntelenül és akaratlanul kitűn az aggodalmas kérdés, lesz-e elegendő erő és elszántság ebben a kongresszusban, hogy urra legyen a nehézségek fölött. A delegátusok között ellenőrizhetetlen hírek kelnek szárnyra, hogy Weizmann betegsége való hivatkozással nem fog megjelenni a kongresszuson és a megnyitó beszédét Szokolow tartja. A hír nem felelt meg a valóságnak, de elegendő volt arra, hogy még jobban eleressze a kedélyeket.

Végre, pont félkilenc órakor bevonul a terembe az előadás. Az emelvényen feltűnik Weizmann elnök fejedelmi, dőceg alakja, a közönség percekig lelkesen ünnepel, Weizmann valóban fáradtnak és kimerültnek látszik, az amerikai út és az utóbbi idők politikai izgalmai rendkívül elgyengítették ezt a hatalmas munkabírású férfit. Homlokán mélyebbek lettek a redők s a nagy feketekereset pápaszem mögül fáradtabb szemek néznek rá a kongresszusi teremre, mint két év előtt. De már pusztán megjelenése felszabadítólag hatott a kedélyekre. Mindenki fellélegzett: mégis Weizmann nyitja meg a kongresszust. A fakalapáccsal hármat kopog az asztalra és alig hallható halkán elkezd olvasni megnyitó beszédét. Előbb héberül, majd németül.

Lassan és alig palástolható fájdalmas aláfestéssel kezdi szavait, és nemsokára megélenkül az

nem sikerült megtudni. Ezek valamennyien ötven-től száz lej helypénzt fizetnek havonta és évi adójuk meghaladja az ezer lejt.

Az árúkat attól féltek, hogy a szerencsétlen Deutsch Róza sorsára jutnak, akitől a télen minden értesítés nélkül vették el a sátorhelyet. A szegény asszony azóta kereset nélkül hanyódik a városban két apró gyermekével. Az ura nap-számba jár, de már nem tud dolgozni. Ez a sors fenyegette meg Grosz Lászlót és társait, akiket a regáti kereskedő ma reggel ismét felkeresett a két ellenőr kíséretében s kiltásba helyezte, hogy

karhatalommal telepíteti ki őket a helyükről.

A bazárosok erre a Zsidó Nemzeti Szövetség jogvédő irodájához fordultak, mely panaszukat a pol-

Ostrom alá veszik a Birodalmi Bankot

Berlin lakossága sorba áll a bankjegyekért. Pillanatok alatt szótkazkodják a friss pénzt és sietnek vele a tőzsdére. Repülőgépek viszik a márkahalmazt a többi városokba. Cuno helyén marad. Baldwin el akarja szigetelni Angliát Európától

(Berlin, augusztus 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Birodalmi Bank igazgatósága tegnap értekezletet tartott, amelyen azokat a lehetőségeket tárgyalta, amikkel véget lehetne vetni a márkamennyiség további növekedésének. Több óra át tartó tanácskozás után sem tudtak azonban semmiféle kivezető utban megállapodni. Az igazgatóság elhatározta, hogy a márkát egyelőre tovább nyomatja és tovább haladnak a progresszív elértéktelenedés útján.

A következő héten ennélfogva a bankjegy-forgalom

újabb kilencvenbillióval szaporodik,

vagyis kétszerannyi lesz, mint jelenleg. A pénzügyi szükséglet olyan óriási, hogy az éjszakákon át készült bankjegyeket azonnal repülőgépek viszik Hamburgba, Frankfurtba, Kölnbe és a többi városokba. Berlinben az állami nyomda előtt ezrével várják az emberek, hogy az éj folyamán gyártott papírpénzhez hozzájussanak. Az éjlet bejáratánál rendőrség és katonaság tartja fenn a rendet. A közönség izgalma leírhatatlan. Az emberek, mihelyt a friss márkát megkapják, azonnal a tőzsdére sietnek, hogy értékpapírokat és valutákat vásároljanak.

A márkától mindenki rögtön szabadulni akar.

Ujabb nagy tételekben vásárolják a magyar és az osztrák koronát.

Tegnap olyan hírek kerültek forgalomba, hogy a kormány elejti a márkavalutát. A pénzügyminiszter erre nyilatkozott és ezt a hírt kategorikusan megcáfolta.

előadás, határozottá, színessé lesz s amikor a jövő programjáról beszél, ismét előttünk áll a régi Weizmann, az erős akaratú, nehézségeken át-gázoló, bölcs és jó vezér. Weizmannak nincsenek széles gesztusai, kezeit alig mozgatja előadás közben; az egyikben a papírlapot tartja, a másikat mellényzsebébe kasztja és csak arcmozdulataival és hanghordozásával igyekszik megadni a szükséges hangnemet mondanivalójának. De ezt oly tökéletesen, szinte művészi egyszerűséggel teszi, hogy valósággal hipnotizálja hallgatóit. Még így, fáradtan és kedvetlenül is képes volt visszaadni néhány rövid perc alatt sokszáz embernek hitét és bizalmát. Weizmann beszéde után percekig tomboló tapsvihár töltötte meg a termet.

A megnyitás második szónoka Szokolow volt, aki mint szónok, éppen ellentéte Weizmannnak. Temperamentumos, szellemes, fordulatos előadómódja lenyűgözi a hallgatót. A héber ugy csendül ajakán, mint a legmelodikusabb zene. Szokolow a beszéd művésze. Szavából kiérzik a fölényes tudás és biztonság, amely mutatja, hogy számtalanszor állott már szentől-szentbe az ezerfejtű tömeggel. Nála a hatás biztos. Nincs az az érzéketlen hallgató, amelyet az ő ékes beszéde fel ne villanyozna.

Weizmann és Szokolow megnyitó beszéde biztató bevezetése volt a sorsdöntő tanácskozásnak. A kongresszus megkezdte munkáját és a munkától függ, sikerül-e majd kimenteni a zsidó népet mai szorongatott helyzetéből.

Marion Ernő

gármester elé terjesztette.

Utalea polgármester meglepetéssel értesült a furcsa rendelkezésről, melyről nincsen tudomása. Kijelentette, hogy bármely sátor áthelyezése csakis az ő rendelkezésére történhet s a jövedékhatóságnak nincs más feladata, mint a bérösszegeket beszedni. A polgármester biztosította a zsidó jogvédő irodát,

nem fogja tűrni, hogy bárkit is háttérbe szorítsanak egyéni érdekből.

Tanulmányozni fogja az ügyet s intézkedett, hogy hétfőig semmiesetre se történjék bármilyen rendelkezés a piaci árúkat megbolygatására. Utalea dr. azzal fejezte be nyilatkozatát, hogy amennyiben hivatalos hatalommal való visszaélést fog tapasztalni az ügyben, a legszigorabban fog eljárni a benne szereplők ellen.

A tüntetések tovább tartanak. Szerdán a Frankfurt mellett lévő Homburg városkában voltak véres zavargások. A munkások megrohanták a városházát és kifosztották a pénztárat. A rendőrség és a katonaság erre közbelépett, amelyből súlyos összecsapások támadt.

Többen súlyosan megsebesültek.

Berlinben a fémipari munkások sztrájkja, hosszas tárgyalás után befejeződött. Az összes üzemek megkezték a munkát.

A londoni lapok hasábjain keresztül foglalkoznak a márkazuhanással, a gazdasági szakértőknek az a véleménye, hogy a márkazuhanás a Cuno-kormány esztelen politikájának a következménye. A „Times” sürgős segítséget kér a szövetséges föhatalmaktól és azt indítványozza, hogy Németország pénzügyeit helyezték, osztrák mintára,

nemzetközi ellenőrzés alá.

A brit kabinetben a német kormányválsággal szemben kétféle vélemény alakult ki. Az egyik szerint Anglia közöledjék Franciaországhoz, a másik szerint, amelynek Baldwin a hangadója, méltóságon aluli, hogy a franciák köztifélen vezessék Angliát. Baldwinnak most már az a határozott kívánsága, hogy a brit kormány politikailag és gazdaságilag szigetelje el magát az európai kérdésektől. A két csoport csak abban ért egyet, hogy

Németországtól megtagad minden mentő-akciót.

Mint újabban kiderült, Belgium legutóbb közvetíteni akart Anglia és Franciaország között. A belga kormány kétszínűsége miatt azonban ez rossz vért szült és egyik oldalról sem vették igénybe.

Brüsszelből egyébként azt jelentik, hogy a megszállott területeken gyengült a német ellenállás. A megszálló hatóságok ajánlatokat kaptak a németektől, amelyekben aziránt tapogatóznak, milyen könnyebbésekre számíthatna Németország, ha a passzív ellenállást megszüntetné.

A német kormány helyzete még mindig nem szilárdult meg. A Reichstag tegnapi ülésén Cuno beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy Németország csak akkor folytathat energikus politikát, ha erős kormánya van. Erre gyorsan közbeszóltak a baloldalon. Cuno ekkor azt mondotta, hogy csak addig hajlandó dolgozni, amíg a birodalmi gyűlés bizalmával rendelkezik. Utána Hermes pénzügyminiszter bejelentette, hogy az ezévi deficit jóval több lesz, mint amennyire számítottak.

Németország eddig majdnem hatmillió aranymárkát fizetett ki

dologi szolgáltatásokban Franciaországnak.

A Cuno-kormány megtartotta ugyan helyét, de helyzete nem szilárdult meg. Bizalmi indítványról szó sem lehet, mert a szociáldemokraták nagy tömege támogatja ugyan Cunot, de bizalmat nem szavaz neki. A támogatást is csak azért adják meg, mert attól félnek, hogy a mai viszonyok között egy kormányválság katasztrófális volna. Ebert köztársasági elnök is kérte Cunot, maradjon helyén.

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdelyi és bansági ruzsok napilapja.
 Az Uj Kelet cikkeinek utanyomasat csak a forras megjelolesével engedjuk meg.
 Hirdetesi arak: Egy honapra 60 lei, negyedve 120 lei, felve 320 lei, egész évre 620 lei.
 Felelős szerkesztő: Marton Ernő dr.

Az Uj Kelet nagyváradi kiadóhivatala
 Szilágyi Dezső-u. 6 sz. alatt van, ahol a legfontosabb érdeklő bármilyen ügyet elintéznék

A Bécsben tanuló erdelyi zsidó diákok nyomora. (Levél a szerkesztőhöz.)
 Igen tisztelt szerkesztő ur! Legutóbb Bécsben jártam, ahol megdöbbentve lettem figyelmes az ott tanuló zsidó diákok nyomorára. Nem mulasztotam el, hogy b. lapjuk hasábjain fel ne hívjam a közönség figyelmét arra a kötelességre, amely ezekkel a diákokkal szemben ráhárul. Ne feledjük el, hogy ezek a diákok a mi diáktársaink, erdelyi és bansági zsidó diákok, akik immen mentek el, mert akadályokat gördítettek tanulmányaik nyugodt folytatása elé. Ezek a diákok most odafenn a legnagyobb nélkülözések közepette végzik egyetemi tanulmányaikat. Az a veszély fenyeget, hogy ha nem segítünk rajtuk, kénytelenek lesznek tanulmányukat abbahagyni, ami azt jelenti, hogy a társadalom hibájából, ismét egész sereg félegzisztencia nő fel, tele elkésredéssel és elkedvetlenedéssel az ellen a társadalom ellen, amelynek ilyen körülmények között sohasem fognak tudni hasznára lenni. Erdélyi zsidók, tegyük meg kötelességünket, támogassuk a Bécsben tanuló zsidó diákokat, mentjük meg őket az életről és a tudományról. Ezen soraim közzétételét kérve, marsdítam Szerkesztő urnak tisztelettel. Egy olvasó. Az Uj Kelet szerkesztősége örömmel vállalkozik arra, hogy a bécsi diákoknak adományokat juttat el. Az adományokat „A bécsi zsidó diákoknak” megjelöléssel a kiadóhivatal címére (Cluj, str. Baron L. Pop 10.) lehet küldeni.

A német egyetemre érettségi nélkül is lehet iratkozni. Berlinből jelentik: A porosz kultuszminiszter rendelkezésének a hatása alatt a porosz kultuszminiszter azt tervezi, hogy a lipcei egyetemen és a drezdai egyetemen olyanok felvételét is megengedi, akik feltűnő tehetséget mutatnak és a szakmájukban már kifejtett munkájuk kiválósága biztosítja, hogy érettségi bizonyítvány nélkül is magasabbrendű alkotásokra lesznek képesek. Az ilyenek a doktorátust is láthatják. Az erre vonatkozó kérvények dolgában a kultuszminiszter dönt.

Elfogták az Emke-betörés második tettesét. A fővárosi Emke-drogéria ellen elkövetett szeszszeszerelejes betörés ügyében Ilea detektívőrelgelyő újabb eredményt ért el. Kond András ellopása után, aki együtt mulatott Percével vasárnap éjjel az Aranyásban, tegnap éjjel Kalotaszent-királyon letartóztatott egy állásnélküli mészaroslegényt, aki résztvett a kasszafurásban. A banda két tagjával Ilea Romulusz csütörtökön délután elutazott a besztarom megyei Valea Mare községbe, ahol Kond dolgozott nemrég az egyik fűrésztelepen s onnan Oláhszentgyörgyre mennek, mert a detektívőrelgelyő véleménye szerint Perce András azon a környéken bujkál. A rendőrségben remélik, hogy a betörést huszonnégy órán belül sikerül kézrekeríteni.

Megkezdődött a kolozsvári vasúti műhely pénztársikkasztóinak tárgyalása. A törvényszék bírósága Bohatol elnöklése alatt csütörtökön délután 12 órakor kezdte meg a vasúti műhelypénztár sikkasztóinak tárgyalását. Elsőnek Todorov Miklós számosztályfőnököt hallgatták ki, aki vallomásaiban elárulta, hogy hosszú ideje senki sem ellenőrizte a műhely pénztárát s így történetesen meg, hogy a kellő ellenőrzés hiányában a tisztviselők hozzányúltak a hivatalos pénzhez. A többi vádlott és tanu kihallgatására valószínűleg pénteken kerül sor.

A németek — bélyegekből élnek. Berlinből jelentik: Berlin városi tanácsa érdekes példát ad a takarékoságból: elrendelte, hogy a városhoz érkező levelek bélyegeit le kell szedni és el kell tenni. Minden szerdán a kijelölt központba adják be az összegyűjtött bélyegeket. Csak az ajánlott és okmányjellegű

levelek bélyegeit kell hat hónapig kímélni, amennyiben ezek bélyeg-kelte fontos adat lehet és összefügg a levéllel magával. Egy kiló használt bélyegért 15.000 márkát fizettek a múlt héten.

Kereskedők küldöttsége. Megirtuk, hogy a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara elnöki értekezletet tartott. Az értekezleten elhatározták, hogy a kolozsvári kamara Negrutiu és Pop elnököket és Caciula titkárt nevezzi be a küldöttségbe. A kamara egyúttal felszólítja az ország összes kamaráit és gazdasági alakulatait, hogy nevezzék meg azokat a személyeket, akik a közeli napokban küldendő nagy küldöttségben részt vehetnek.

Rendezik a hetivásárosok ügyét. Dósról írják: A prefektus a hetivásárosok ügyét a megye területén véglegesen rendezte, úgy hogy ezentúl a hetivásárosok alkalmával csakis helybeli iparigazgatóval fölött rendelkező kereskedők és iparosok árusíthatnak. Kivételt csak azokkal tesznek, akik olyan iparcikket hoznak vásárra, amelyet helyben nem állítanak elő. Így a rettegők, a betlehiek és a nagylondraik szitakészítői a megye bármely városában szabadon árusíthatnak hetivásárokon is. Az országos, ugynevezett nagyvásárookra az a korlátozás nem áll fenn. A vásárosok idegenből is idehozhatják áruikat és nyugodtan árusíthatnak.

Felszállt az első villamosárammal irányított repülőgép. Párisból jelentik: Most tette meg első útját az az újazarkozatú repülőgép, amelyet pilóta helyett villamos árammal irányítanak. A repülőgép Párisban szállt fel és Toulisban ereszkedett le. A kétszáznyolcvan mérföldes utat minden baj nélkül tette meg.

Zombolyát Romániához csatolták. Bukarestből jelentik: A román-jugoszláv határkijáratok tárgyalások befejeződtek és a megállapodás értelmében Románia elcsatolta Módos községet Zombolyával.

Nagyváradi lakáshivatal újabb bonyodalmai. Nagyváradról jelentik: A nagyváradi lakáshivatal felosztása körül ma újabb bonyodalmak támadtak. Mídan József, a lakáshivatal volt elnöke, az ügyvédségben a lakáshivatal helyiségének lepecsételése miatt bírvádi feljelentést tett a rendőrség ellen. Hodor prefektus ma magához kérte Mídan elnököt és Banescu rendőrkapitányt, a rendőrprefektus helyettesét, akikkel hosszabbra tartászkozott. Hodor prefektus még nem döntött, mert nincs tisztában azzal, hogy a lakáshivatal, mint lakáshivatal vagy pedig egyszerűen csak mint elhelyezőhivatal marad továbbra fenn.

Oroszlánokat szállítottak repülőgépen. Brüsszelből jelentik: Néhány nappal ezelőtt a brüsszel—párisi személyszállító repülőgépek egyike különös utasokkal, három hatalmas oroszánallal megterhelve indult utnak. Az oroszánoknak ugyais idejekorán meg kellett érkezniök a világhírű neullyi vásárra, gazdájuk azonban elmulasztotta a vasúti összeköttetést és így kénytelen volt a fenavadakat repülőgépen küldeni Franciaországba. Az oroszánok a légutat minden nagyobb baj nélkül viselték el.

Heti naptár
 5663. Ab 29. Szomb. (Ujholdkihirdetés.)
 Szombat bekészöntése: Temesváron 7 óra 50 perc, Kolozsváron 7 óra 40 perc, Brassóban 7 óra 30 perc.
 Szombat vége: Temesváron 8 óra 55 perc, Kolozsváron 8 óra 45 perc, Brassóban 8 óra 35 perc.

Szida: Rökh. Utolsó nagy tanfőbeseidjében azt mondta Mózes a népnek: Ime, életetek teszem az áldást és az átkot. Az áldást azzal érteik el, ha Isten parancsait meghallgatjátok és pontosan teljesítitek. Az átkot pedig azzal vonjátok magatokra, hogy Isten utjáról letérve bálványimádásra adjátok magatokat. Az áldás kihirdetési helye a Gerizim hegy Sicheimtól délre és az átkok helye az Ebál-hegy a várostól északra.

Háftár: Máchár chódes. (Sámuel I. 20.) Tekintettel arra, hogy vasárnap Ros-Chódes van, felolvassák szombaton az újholdelőtti háftárát, amely Jonáthán szavaival eszébejuttatja a népnek, hogy „máchár chódes“: holnap van Ros-Chódes.
 Ros-Chódes Elnök: Vasárnap az Hórák.

A nagyváradi vasöntőde munkásai nak sztrájkja. Nagyváradról jelentik: A nagyváradi vasöntőde munkásainak sztrájkja egyre hosszabbnak ígérkezik. Bár a munkügyi inspektor állandó kontaktust tart a munkásság és a gyár vezetőségével, megegyezést mindaddig nem sikerült létrehozni. A nagyváradi állambiztonsági hivatal rendelkezése a gyár magyar állampolgárságu munkásai ma elhagyták az ország területét. Vasca munkügyi inspektor jelentést tett ma Hodor prefektusnak a sztrájk ügyéről, aki megígérte, hogy közvetlenül fogja a békéltető tárgyalásokat.

Házasság. Epler József Cluj—Budapest eljegyezte Glück Helént Szilágyosehből. (Minden külön értesítés helyett).

Deutsch Melikét Kolozsvárról eljegyezte dr. Neumann Jenő ügyvéd Fogarasról. (Minden külön értesítés helyett).

Wohlberg Vilmos és Dux Blimus f. hó 14-én tartják meg esküvőjüket Szamosújváron, melyre rokonaikat és ismerőseiket meghívják. (Minden külön értesítés helyett).

A bérkocsisok a viteldij felemelését kérik. A bérkocsisok ipartestülete azzal a kéréssel fordult a városhoz, engedje meg a viteldijak felemelését. A tanács a napokban fog dönteni a bérkocsisok kéréséről.

Rosenzweig Mór visszaél az Uj Kelet nevével. Tudomásunkra jutott, hogy Rosenzweig Mór nevű sánta fiatalember Aradon és Nagyváradon pénzeket vitt fel az Uj Kelet nevében. Figyelmeztették olvasóinkat és hivatalokat, hogy Rosenzweig Mór közönséges szélhámos, akinek szemérmébe megbízása nincs tőlünk ügyünkben eljánni. Kérjük, hogy elad esetben, amikor valahol a nevükben megjelölnek, adják át a rendőrségnek.

Nagyváradon Szilágyi Dezső-utca 6. szám alatt lehet előfizetni az Uj Keletre.

A krajovai veteránok nagyváradi kirándulása. A krajovai veteránok (öreg harcosok egyesülete) kirándul utjukban ma Nagyváradra érkeztek. A veterán harcosok Canturariu elnök vezetésével díszfelvonulást rendeztek a város utcáin. Délután tizenegy órakor a város nevezetességét tekintették meg. Délben a város díszbédét adott a veteránok tiszteletére.

Az antant hivatalosan megszünt. Párisból jelentik: A lansanaai szerződést július 24-én aláírták és ennek következtében a hadiállapot megszünt a szövetségesek és Törökország között. Így bezárult a szerződések sorozata, amely 1919 június 28-án vette kezdetét Versaillesben és folytatását nyerte Sant-Germainben. Minthogy az utolsó ellenség is békét kötött a győzőkkel, az antantnak hivatalosan vége van. Az 1914 szeptember 5-éki londoni szerződés ugyais kimondotta, hogy az antant hatalmak nem fogják külön-külön a hadiállapotot megszüntetni.

A fejfájás, szédülés, mellszorulás, szivdobogás oly esetekben, melyek dugulástól származnak, a Ferenc József keserűviz kizisztítja az emésztés utját és elhárítja a vértolulást. (3)

Sportolók el ne feledjétek, hogy Diana szoborállítását lehet innatni ragaronyosságát legjobban megővni.

Aranyérménél, májduzzadásnál és derékfájásnál a Ferenc József keserűviz használata sok esetben gyógyulást s mindig kellemes megkönnyebbülést szerez. (1)

Van-e még ember, aki az „Olla“ gummit nem ismeri?

Csak pár napig vendégmunkálat Jandus Morini világhírű analon- és groteszkkomikus szentációs magyar és német műsorral a Központi Télikert Bar fényes, megnyitó műsorában. Belépődíj nincs. Kezdeté fél tíz órakor. Rendes étterm.

Ha művészi kivitelű vasbutort akar venni, ne sejtálja az útját Marosvásárhelyre és tekintse meg a SZÉKELY ÉS RÉTI ERDÉLYRÉSZI BUTORGVÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit. Asztalokok furniárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be.

A nyomorultak

Közgazdaság

A tüzfazállítók nem tettek eleget kötelezettségüknek

(Kolozsvár, augusztus 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Erdélyrészi Faegyesület, mint ismeretes, hetekkel azelőtt megkötötte a kormány és Bukarest városával a tüzfazállítókra vonatkozó szerződéseket. A kedvezményes áru tüzfazállítását a CFR., a főváros és a hadsereg számára már meg is kezdték, de a szállítás lebonyolításának első stádiumában olyan bonyadalmak merültek fel, amelyek a dolgok mai állása mellett könnyen a Faegyesület feloszlására is vezethetnek.

Nemcsak fatermelő cégek, hanem egész körzetek, amelyek irásos kötelezettséget vállaltak nagyobb tüzelőfiamennyiség leadására, e kötelezettségük alól egyszerűen ki akarnak bujni. A közel kétmillió lejt kitevő készpénzből, vagy bankgaranciából álló óvadékhoz sem a temesvári, sem a nagyváradi, sem a brassói körzet eddig hozzá nem járult. Bukarest polgármestere több ízben hangoztatta, hogy a Faegyesületet ilyen körülmények között nem tarthatja olyan komoly és számottevő tényezőnek, amellyel a tüzfazállítás nagyszabású tranzakcióját lebonyolítani érdemes volna. Bukarest városa a maga részéről minden lehetőt megtett a gyors lebonyolítás érdekében és a „sürgős” jelzésű vagonokat el is irányította mindazokra az állomásokra, ahol a tüzfazberakásnak megállapodás szerinti meg kell történnie.

A CFR. vezérigazgatója, Tankréd Constantinescu ez állapotok láttára interveniált a kormánynál a rekompenciációs cserfakivétel beosztintése ügyében.

A szállítást komplikálja az a körülmény is, hogy a fuvarlevelek — mint azt már említettük — nem álltak megfelelő számban rendelkezésre. A fatermelők egyrésze a régi fuvarlevelek érvényességének meghosszabbítását kérte, de az egyesület ezt ellenzi.

E mulasztásokról Groza Péter elnök is értesült és a tegnapi napon Déváról Kolozsvárra érkezett és azonnal elrendelte a vizsgálatot. Az ügyeknek ilyen menete az elnököt annyira elkeserítette, hogy az elnökségről való lemondását határozta el. Jahoda Károly, a Faegyesület igazgatója, aki már egyszer lemondott és csak a nagyváradi gyűlés ismételt kérésére vezet ideiglenesen az ügyeket, nem hajlandó továbbra is a központot vezetni.

A nyolcas tüzfazbizottság pénteken délelőtt tíz órakor a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarában tanácskozni fog a további teendőkről.

A fásócegek magatartását komplikálja még az is, hogy a Kronosz-cég, amely vállalta a kormány és a Faegyesület közötti összekötő szerv tisztségét, nem hajlandó továbbra is ezt a megbízatást vállalni és valószínű, hogy a holnapi ülésen kérni fogja a nyolcas bizottságot, hogy ezt a tisztséget ruházza más cégre. A kolozsvári körzet elnöke, dr. Juon Pop írásban jelentette be lemondását.

Amennyiben ezek az állapotok haladéktalanul nem javulnak, elvárható, hogy a kormány szeptember elsejével az egész faexportot betiltja. Ha a fások passzív rezisztenciával válaszolnának, a kereskedelmi miniszter a minisztertanácstól nyert régebbi felhatalmazása alapján katonai rekvirálást fog elrendelni. Elvárható azonban, hogy a fások mégis eleget fognak tenni a vállalt kötelezettségeknek és nem kerül sor a kormányhatalmi retorziókra.

A bankszindikátus ülése. Bukarestből jelentik: Augusztus 15-én a bankszindikátus gyűlést tart, amelyre meghívást kapott az erdélyi és bánáti bankszindikátuson kívül a „Solidaritatea” is. A konferencián Chiriacescu vezérigazgató előterjesztését is tárgyalni fogják. Az előterjesztés főleg arról szól, hogy a négy különböző országgrészi szindikátust milyen közös alapon lehet majd egyesíteni. A erdélyi bankszindikátushoz tartozó tagok a gyűlést megelőzően értekezletet tartanak Kolozsváron, amelyen megtárgyalják azokat a szempontokat,

amelyeket a bukaresti konferencián az itteni küldötteknek képviselniük kell.

Uj törvényjavaslat készül a fogyasztási adókról. A pénzügyminisztérium adóügyi osztálya a fogyasztási adótörvény módosításával foglalkozik. Az új törvény tetemesen emelni fogja a fogyasztási adókat. Bratescu Z. fogyasztási adóügyi vezérigazgató e hónap második felében már szállítja is az új javaslatot a Dornavatróban üdülő pénzügyminiszternek. Nincs kétségünk az iránt, hogy ugyanaz a fináncpolitika, mely Erdélyt a gazdasági tönk szélére juttatta, most sem lesz kíméletes s emelni fogják a fogyasztási adókat. A fogyasztási adók önmagukban is igazságtalanok és erkölcsatlennek, az újabb emelés pedig egyszerűen a drágaságnak felfokozását jelenti, hiszen a felemelt fogyasztási adókat a közönség s hozzá annak legszegényebb rétege fizeti meg. Semmi józan ok nincsen a fogyasztási adók felemelésére, annak dacára semmi okunk kételkedni, hogy a maniakus adóemelési politika itt se kímél meg bennünket.

A Bánát elégedetlen a kolozsvári kereskedőgyűléssel. A kolozsvári tiltakozó nagygyűlés úgy látszik egyáltalán nem elégitette ki az idereseglett kereskedőket és iparosokat. Tulságosan elméleti jellegű volt, semhogy eredményt jelentene a gazdasági elnyomás elleni küzdelemben. Ennek a felfogásának adott öszinte kifejezést Kun Richárd, a bánáti kereskedelmi életnek ez az illusztris vezére, aki egyik temesvári lap munkatársa előtt a következő nyilatkozatot tette:

Az erdélyi és bánáti kereskedőknek Kolozsvárott megtartott országos kongresszusa nem váltotta be azokat a reményeket, amelyeket mi, bánáti kereskedők hozzá fűztünk. Mi bánátiak és velünk együtt az erdélyi kereskedők zöme azért mentünk Kolozsvárra, hogy határozzunk azon döntő lépések felett, amelyeket a különféle antimerkantilista rendeletekkel szemben most már valóban az utolsó órában foganatosítani kellene. Ezzel szemben azt kellett tapasztalunk, hogy az országos kongresszus ugyanazt tette, amit Erdély és Bánát összes kereskedői testületei és gazdasági érdekképviseletei szüntelenül tesznek: panaszkodtak, jajgattak és végül keservüket egy erős hangú határozati javaslatba öntötték ki. Azt pedig mi már gyakorlatból tudjuk, hogy mi a sorsa ezeknek a

bizonyos határozati javaslatoknak: a feneketlen papirkosárba jutnak, amely egyszerűsággal elnyeli azokat.

A legnagyobb veszély idején egységessé vált kereskedői tábor a számos eredménytelen kísérletezés után most már a legvégsőbb fegyverhez, a passzív ellenállás fegyveréhez fog nyulni. Az erőlyesebb rendszabályokról való tanácskozás azonban elmaradt. Nem akadt egyetlen kolozsvári kereskedő sem, aki a sablonos tárgyalási rendet túl merte volna lépni. Annál kevésbé akadtak vidéki, aki nyíltan meg merte volna mondani, hogy elérkezett az ideje annak, amikor a kereskedő kénytelen az utolsó és csak a legvégsőbb esetben használható fegyverhez nyulni: az árúletek bezárásához.

A mai valutapiac

A svájci frank nagymértvű javulása. Zuhan a német márka és a francia frank. Nagy kereslet az összes devizákban a belföldi pénzpiacra. Szilárdul a magyar korona

(Kolozsvár, augusztus 9. Az Uj Kelet tudósítójától.) A lej árfolyama Párisban úgy az előzőszen, mint a nyitáskor változatlanul 860 volt. A zürichi tőzsdén is stabil a lej, árfolyama 2.75. A svájci frank javulása az eddigi járválási méreteket jóval felülmúlja. Most nemcsak a newyorki tőzsdén, hanem az összes európai tőzsdéken rohamosan javul a svájci frank árfolyama. A zürichi tőzsdén a külföldi értékek naponta 30—40 pontot esnek. Csak a lej és a magyar korona stabil a nagy besszben. A mai zárásnál azonban némi szilárdulást tapasztalhatunk a zürichi tőzsdén. A belföldi pénzpiacra az árfolyam óráról-órára emelkedik, amit legjobban illusztrál a reggeli és az esti árfolyam közti óriási különbség. Míg a délelőtti órákban 87.40-ért lehetett kapni, az este folyamán 88.10-ért is történtek koteések.

A francia frank zuhanása ma is tartott az európai tőzsdén. A mai nyitáskor 31.10-re zuhant és csak a zárásnál mutat egy kis szilárdulást, 31.20-al jegyezték. A francia frank zuhanása a lej további közvetett esését idézte elő, ami a belföldi pénzpiacra, különösen a kereskedők körében nagy konsternációt keltett. A forgalomnál tapasztalt eddigi lanyhaságot élénk kereslet váltotta fel. Fel-tűnő sok koteés történt dollárban és font sterlingben. A nagy kereslet következtében indokolatlanul megdrágultak ezek a pénzemek.

A német márka a tegnapi zürichi utótőzsdén és a mai nyitáskor szilárdulást mutat, 1.25 volt az árfolyama. A zárásnál ismét esést jelez, 1-el jegyezték. A belföldi pénzpiacra tovább zuhant az árfolyama a zürichi esésnek megfelelőleg. A magyar korona a nagy zürichi bessz ellenére 3 1/2-ről 3 1/2-re szilárdult zürichben. A belföldi pénzpiacra az árfolyama nem változott a tegnapihoz viszonyítva, mivelhogy nem biznak a tartós javulásban. A budapesti devizaközpont 95—103 koronát fizet egy lejért.

Irányzat: A nyugati devizákban gyengülés, német márkában, francia frankban újabb esés.

Augusztus 9-én 100 lejért fizettek Kolozsvárt
9000—9500 külf. magyar koronát,
13000—14000 belf. magyar koronát,
8.57—8.58 francia frankot,
2.65—2.68 svájci frankot,
0.48—0.48 1/2 dollárt,
1135—1136 olasz lírát,
180000—190000 német márkát,
34000—34500 osztrák koronát,
1658—1659 cseh koronát,
0.1050—0.1065 font sterlinget.

Valutapiac augusztus 9-én:

Bukaresti Devizák: Páris 1166, London 930, Newyork 204, Róma 885, Zürich 3600, Prága 602, Bécs 29.00, Budapest 125, Berlin 50.

Bukaresti Valuták: Napoleon 730—740, márka 160—200, léva 170—180, török líra 115—120, font sterling 909—915, francia frank 1190—1200, svájci frank 36 1/2, líra 840—860, drachma 275—310, dinár 205—215, dollár 206—209, lengyel márka 10—12, osztrák korona 28—29, magyar korona 80—90, cseh korona 600—605.

Zürich. Nyitás—Zárás: Berlin 1.25—1.00, Newyork 546.00—548, London 2500—2502, Páris 3110—3120, Milano 2340.00—2342.50, Prága 1600.00—1600.00, Budapest 3 1/2—3 1/2, Belgrád 595—595, Bukarest 275—275, Varsó 23—25, Bécs 77.00—77.00, Bécs labélyezett —

Az önborotválkozás

előnyei esztétikai, higiénikus és gazdasági szempontból

Figyeljék meg, milyen más benyomást teszen egy férfi, ha arcán több napos borostás szakál éktelenkedik vagy ha ugyanazon arc frissen van borotválva. Egy borostás arc visszatartó, megborotvongató érzést vált ki belőlünk, még ha a saját arcunkról is van szó!

Ha másnak arcát figyeljük, akkor készek vagyunk az illető intelligenciája hiányára is következtetni; de a hanyagságot mindenesetre feltételezzük. Ezen felfogás következménye, hogy a művelt nyugaton a borotvált arc a tulnyomó; ugy hogy Anatól France a barbar kor tetoválási dívat maradványának mondja a szakál- és bajuszviseletet.

Es bizony alig akad egy nő, aki egy borostás arcot hízlelve megsimogasson, míg egy frissen borotvált úde arcra „ezer is akad”.

Borostás arcra por, piszok könnyen leülepszik és hogy ez hányféle betegség terjesztője, arról már irtak eleget. Sima arcról izzadságot stb. egy törléssel eltávolíthatunk.

A mindennapi borotválkozás fodrásznál sok pénzbe és idővesztésbe kerül, míg önmagát a reggeli tisztálkodásnál egy jó önborotváltóval pár perc alatt megborotválhatja.

Hogy ezt mindenki könnyen megtehesse, a Kun Mátyás Fia kolozsvári Calea Victoriei 2. alatt, 1876 óta fennálló cég már 35 lejtől kezdődő áru önborotváltószülékeket hoz forgalomba, ugy, hogy egy hónapi, a fodrásznak fizetett összegért már egy teljes felszerelést vásárolhat. Az általa forgalomba hozott „UNICUM” önborotváltó pengék elegesség és tartósság tekintetében felülmulthatatlanok.

Péntek, 1923 aug

Páris. Nyitás: London 4, Róma 755, Berlin 4, Zürich 321.00,

A budapesti devizák: Napoleon 730—740, márka 160—200, léva 170—180, török líra 115—120, font sterling 909—915, francia frank 1190—1200, svájci frank 36 1/2, líra 840—860, drachma 275—310, dinár 205—215, dollár 206—209, lengyel márka 10—12, osztrák korona 28—29, magyar korona 80—90, cseh korona 600—605.

A budapesti értékek: 444.000, Osztrák H. Rima 170.000, Déliy 485.000, Kolb 125.000, Danubius 18,800.000, 84000, Slavonia 97.000, tória malom 230.000

Valutapiac
Kereskedelmi
Közvetítő, Főter

SP

Német—román
linből jelentik: A programjába felvette meccset, amelyet az első német—román mire aztán tavassza nak revansot adni.

Hidalmási T. (4:1). Állandó HTO jait Rosenfeld (1), S. Lób J. rugták. Az len gőlja öngőlből e

Anglia a FIFA szövetség legközelebbi tárgya a FIFA-ban angolok különböző fe ket. Így például az csak amatőr csapatok FIFA bizonyára min angolokat visszahozza

A KKASE. Augusztus 25—26. Kereskedelmi All. tornászversenyét, n nászgyesületei bet

Tudomására ho augusztus 16-án regg kerülnek a szamosfal közű tárgyak: Első tétel: 10 felszerelések) Második tétel: veszők, tengelyek) Harmadik tétel: gépkamrákból) Negyedik tétel: zett autókrol.) Az árverés z közjogi szerződések alapján. Az anyagot tekinteni bármely Szamosfalván az V.

Írógép

és kellé ban. Jav

1370

Finkle

Rézm és gép CLUJ, K

Páris. Nyitás: London 8030, Newyork 1760
 Berlin 4, Róma 7550, Prága 51 3/4, Bukarest
 860, Zürich 821-00, Bécs —, Varsó —
A budapesti devizaközpont hivatalos árfolyamai:
 Napoleon 7497—7697, lej 94—101,
 font sterling 86400—88800, márka 30—50,
 olasz lira 814—849, francia frank 1080—1116,
 angol szterling 585—589, svájci frank 8400—8500, osztrák
 korona 2650—2790, dinár 20000—20700, dollár
 19000—19800, lengyel márka —

A budapesti értéktőzsde zárulása. Magyar Hírel
 444.000, Osztrák Hírel 156.000, Salgó 630.000,
 Róma 170.000, Déliyasut 140.000, Allamvasut
 485.000, Kohó 125.000, Atlantika 66.000, Ganz
 Danubius 16.800.000, Készén 2.475.000, Pápa
 64000, Slavonia 97.000, Földhírel 215.000, Vik-
 toria malom 280.000

Valutát és Devizát

Kereskedelmi Hitelintézet
 Kolozsvár, Fő tér 20. Telefon 40 és 229

SPORT

Német—román válogatott mérkőzés. Ber-
 línből jelentik: A német labdarúgószövetség 83zi
 programjába felvette a német—román válogatott
 meccset, amelyet az idén rendeznek meg először.
 Az első német—román mérkőzés Berlinben lesz,
 mire aztán tavasszal a németek Bukarestben fog-
 nak revansot adni.

Hidalmási TC—Egeresi Juventus 5:1
 (4:1). Állandó HTC fölény. A győztes csapat gól-
 jait Rosenfeld (1), Szakács (1), Sigmond I. (1) és
 Löb J. rúgták. Az ötödik gól és a Juventus egyet-
 len gólja öngólból esett.

Anglia a FIFA-ban. Az angol labdarúgó-
 szövetség legközelebbi közgyűlésének legfontosabb
 tárgya a FIFA-ba való visszatérés kérdése. Az
 angolok különböző feltételekhez kötik visszatérésü-
 ket. Így például az olympia-játékokban kizárólag
 csak amatőr csapatokat akarnak játszani. A
 FIFA bizonyára mindent el fog követni, hogy az
 angolokat visszahozza a nemzetközi szövetségbe.

A KKASE. országos tornászversenye.
 Augusztus 25—26 napján tartja a Kolozsvári
 Kereskedelmi Alkalmazottak Sportegyesülete
 tornászversenyét, melyre az ország legjobb tor-
 nászegyesületei benevezéstüket bejelentették.

Hirdetmény

Tudomására hozzuk az érdekelteknél, hogy f. évi
 augusztus 16-án reggel 8 órakor árverés útján eladásra
 kerülnek a szamosfalvi ötödik reptőlőosztagnál a követ-
 kező tárgyak:

- Első tétel: 1000 kilogram ócskavas (átalakított felszerelések)
- Második tétel: 200 kilogram régi acél (kiselejtezett részlekek, tengelyek)
- Harmadik tétel: 90 kilogram kaucsuk (kiselejtezett gépkamrákból)
- Negyedik tétel: 800 kilogram kaucsuk (kiselejtezett autókrol)

Az árverés zárt ajánlatok által fog történni a
 közbizalmi szerződésekről szóló törvény 72—83. szakasza
 alapján. Az anyagot és az árverési feltételeket meg lehet
 tekinteni bármely napon délelőtt 8 és 10 óra között
 Szamosfalván az V. reptőlőosztagnál.

Andrei Örnagy,
 az V. reptőlőosztág parancsnoka

Inógépek

és kellekek állandóan nagy választék-
 ban. Javításokat legolcsóbban vállallok.
Finkler Antal
 Cluj, P. Mihai Vitea-
 zul (v. Széchenyi-tér)
 40. sz. Telefon 493.

**Rézműves, rézöntő
 és gépjavitó műhely**
 CLUJ, Széchenyi-tér 32.
KOROM J. 1465

Comunitatea Izraelita Aut. Ordoxá Dej.
 אויס ארמה אויך קולטונעמינדע דעש.
 250.—1928. נ"א

קאנקורד

אין דער דעשער אויס ארמה אויך קולטונעמינדע אויס דא
 וואס ווערט געטראפן
 שרייב וישע ראשון שמעללע
 צו בעטערען
 און בעטערער ווער גענועשט. דאסס ער אין בידען אייגענשאפט
 מען ערשטקלאס קוואליפיקאציע ווען וואר. גלייכצייטיג וועט דאס
 געטראפן אויך איינען שרייב. דער ערשטער פארשער בעהאלטן וועט גענועשט
 בעל תפלה צו פונגירען.
 ביי דאסאצאן אונזער פאסטן ווער און גוטע גענועשטע
 פאר אונזערע קולטונעמינדע ווערען. דאסס קולטונע פאר אונז
 קומען אויס רובים בעל תפלה בעטערע ווערען גענועשטע לעבן אונז
 אלערס און פאר אונזערע ווער און דאס גענועשטע פאר אונז
 און ווערען גענועשטע אייגענשאפטן. בידען פאסטן ווער אונז
 ווערען גענועשטע ווערען גוט ווערען גענועשטע פאר אונז
 ווערען גענועשטע ווערען גוט ווערען גענועשטע פאר אונז

Jacob Rosenzweig 6018-L Nandor Klein נאנדאר

Telefon 2-14 Telefon 2-84

VADÁSZ & COMP.

világosítás-, csatornázás- és villamosvilági
 berendezési vállalat. Üzlet: Str.
 Universitáti (volt Egyetem-u.) 2
 Műhely: Str. Baba Novac
 (volt Bethlen-utca)
 11. szám alatt

Villamos vasalók, főzőedények, csillárok,
 Tungsram-féle izzólámpák, mindennemű
 szerelési anyagok állandó nagy raktára.

Telefon 81. **Ládagyár** Fióküzlet: Egeres
 Mindennemű ládákat és fadóbozokat összeszegezett
 és szétszedett részeken megrendelésre azonnal
 készit és szállit a legolcsóbb napi áron 1391
Sajovics és Lebovits fakeskedés és ládagyar
 Cluj, Strada Cernaui (volt Kajántói-ut) 1 szám

„Barzel“ Cluj-Kolozsvár,
 Piața M. Vit. 13
 Fierarie 1480 Vasúziét Telefon 10-49.

Irodaberendezések
Kopenetz gépjüzemü asztalosműhelyé-
 ben olcsón szereshetők be
Cluj, Honvéd-utca 92

Cséplógépalkatrészek gyors elkészítését,
 motorok, gőzgepek legrovidebb időn belüli javítását vállalja.
 Hoffmann Sándor okleveles gépészmérnök gépműhelye, Cluj-Kolozsvár, Strada Săcuiașcă 2. szám

Modern üvegesiszolda és tükönárugyár
PÉCHY ÉS TÁRSA
 ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD),
 STR. SAGUNA (KAPUCINUS-U.) 20
 Késziti a legszebb tükroket és butor-
 üvegeket minden Ujrafoncsorozás
 méretben és mennyiségben! Kérjen árajánlatot

Kötött, szövött és norinbergi áruk nagy-keres-
 kedése Oradea-Mare—Nagyvárad, Nagypiac-tér 1352
Schönberger, Spitz & Co.

Első Erdélyrészi Ékszerárugyár
 Cluj, Calea Regale Ferdinand 19. szám
 Telefon interurban 2-13 * Sürgönyc.: Juvaera, Cluj
Ékszerárugyártás, nagykereskedés
 Fehérszál arany * Arany, ezüst és
 és farrasztó ** páténaheverítés!
 Klenslo és Bohwarzwaldi órák képviselője, gyári lerakata
Osak viszontelárusítóknak!

MAROSVÁSÁRHELY
 legelőkelőbb és legolcsóbb
 bevárlási forrásal

LANCZET M. FIAI
 FÜSZER, VAS, RÖVID-
 ÁRU. Sürgönycim: LAN-
 CZET. Telefon interur-
 ban 511. Tg-Mures. 1445
 Import Engros

Lang & Comp. termény, liszt,
 gabona, új és
 használt zsákok vétele és eladása. Zsákkölcsön-
 zés: Tg.-Mures-Marosvásárhely. Telefon 289.

DEUTSCH & BRAUN
 textiláru
 nagykereskedés
 Targu-Mures, Piața Reg. Ferdinand
 (Főter 52. Telefon 273

Emil Blaga autóraktára Cluj

**Tömör-
 gumik teher-
 autókra min-
 den méretben
 kaphatók**

Kivánata árgyezőkkel
 szolgál

Mégis csak legjobb
 a késnéküli borotváló
 por, amely az ország
 legrégebb
 gyártmánya

„RASOL IDEAL“
 Kapható 1-es, 2-es és 3-as minőségben (utóbbi a
 legerősebb) 1/4, 1/2 kg. szép kivitelű csomagolásban.
 5 kg. vétel franco-franco lei 130—, kisebb meny-
 nyiségben lei 30— kg.kint. Óvakodjunk az ártal-
 mas utánzatoktól. Csak az „Ideal“ fórlásu valódi!
Reszling József fodrász
 Cluj, Calea R. Ferd. 30. (a nagy vashid mellett).

feneketlen
 szerszámokkorra
 egységessé vált
 énytelen kísérle-
 b fegyverhez, a
 nyulni. Az eré-
 nácskozás azonban
 blozsvári kereskedő
 rendet tul merete
 hatott vidéki, aki
 ni, hogy elérkezett
 edő kénytelen az
 tben használandó
 szásához.

piac
 sa. Zuhan a német
 kereslet az összes
 con. Szilárdul a
 a

Az Uj Kelet tudó-
 sában ugy az elő-
 zatiánul 860 volt.
 j, árfolyama 2.75.
 i javulási mérete-
 mesak a newyorki
 ai tőzsdéken roha-
 lyama. A zürichi
 ata 30—40 pontot
 korona stabil a
 al azonban némi
 zürichi tőzsdén.
 yam óráról-órára
 ztrál a reggeli és
 tülönbség. Míg a
 ett kapni, az este
 kötése.

ma is tartott az
 31-10-re zuhant
 kis szilárdulást,
 ank zuhanása a lej
 lö, ami a belföldi
 dök körében nagy
 lomnál tapasztalt
 t váltotta fel. Fel-
 és font sterling-
 ben indokolatlanul

zürichi utőtőzsdén
 mutat, 1.25 volt
 esést jelez, 1-el
 tovább zuhant az
 eledőleg. A magyar
 zere 3 1/2-ről 3 1/2-re
 pénzpiacra az ár-
 pihoz viszonyítva,
 s javulásban. A
 3 koronát fizet egy

zákban gyengülés,
 an újabb esés.
 ettek Kolozsvárt
 agyar koronát,
 agyar koronát,
 ankot,
 ankot,

át,
 met márkát,
 k koronát.
 onát.
 sterlinget.
 s 9-én:
 166, London 930,
 rich 8600, Prága
 , Berlin 50.
 oleon 730—740,
 -180, török lira
 915, francia frank
 1/2 37, lira 840
 dinár 205—215,
 a 10—12, osztrák
 na 80—90, cseh

Berlin 1.25—1.00,
 n 2500—2502,
 340.00—2342.50,
 apest 3 1/2—3 1/2,
 275—275, Varsó
 cs lebélyezett —

